

עדכון בנושא המצב ההומניטארי בשטח הפלסטיני הכבוש

20 במרץ, 2008

סקירה כללית: מאז חידושו של התהליך הפוליטי בוועידת אנאפוליס, לא נצפה שיפור ניכר במצב ההומניטארי בשטח. אחת הסיבות המרכזיות היא הגברת הגבלות התנועה שמטיל צה"ל הן בתוך הגדה המערבית והן במעברים ברצועת עזה. מספר הנפגעים הגבוה במהלך מבצע שביצע צה"ל ברצועת עזה בסוף פברואר, והפעילות הצבאית הגוברת בגדה המערבית גרמו להרעה נוספת במצב ההומניטארי הקשה. מאז ועידת אנאפוליס, הייתה גם עליה במספר הרקטות ופצצות המרגמה הנורות מרצועת עזה לעבר ישראל.

א. השוואה בין 13 השבועות שלפני ועידת אנאפוליס¹ ואלו שאחריה בגדה המערבית מעלה כי:

- עלייה במספר המכשולים המגבילים את חופש התנועה – 580 החל מפברואר, 2008. מספר המכשולים בממוצע במהלך החודשים הקודמים היה:
  - 472 בשנת 2005
  - 518 בשנת 2006
  - 552 בשנת 2007
- עליה במספר המבנים שנהרסו
- מגמות עליה בפעולות הסריקה של צה"ל
- עליה בשימוש בעוצר בכפרים פלסטינים.

ב. במהלך מבצע שקיים צה"ל בתוך רצועת עזה (מה- 27 בפברואר ועד ה- 4 במרץ, 2008):

- נהרגו ברצועת עזה 120 פלסטינים (34 מתוכם ילדים) ונפצעו 269 (מתוכם לפחות 63 ילדים). לפחות 55 מתוך אלו שנהרגו ו- 104 מאלו שנפצעו היו אזרחים אשר לא היו מעורבים ישירות בלחימה.
- שני חיילי צה"ל נהרגו ו- 15 נפצעו ברצועת עזה. בנוסף, נהרג אזרח ישראלי אחד שלא נטל חלק בלחימה ונפצעו 14 אנשים אחרים (ובהם ילד אחד) מרקטות שנורו לעברם.
- 230,000 מתושבי עזה נותרו ללא אספקת מים במשך כמעט יומיים דבר שגרם לנזקים ב- 8 שני חשמל ושני קווי מתח גבוה, דבר שהשליך על הפעילות ב- 10 בארות מים. אספקת המים לחלק גדול יותר של תושבי רצועת עזה הופרעה לפרקי זמן קצרים יותר בשל היעדר גישה של צוותי רשות המים לחלק מן הבארות ברצועה.

המשרד לתיאום עניינים הומניטאריים של האו"ם - OCHA

- בסך הכול נהרסו 11 מבנים ברצועת עזה, כל זאת, בשל ירי הטילים של חיל האוויר הישראלי. מבנים אלה כוללים את משרד הפנים של עזה, את בניין הפדרציה של איגוד העובדים וחמש סדנאות.

1. נתוני נפגעים (השטח הפלסטיני הכבוש וישראל): 1 בינואר – 11 במרץ, 2008

- 259 פלסטינאים (43 ילדים) ו- 14 ישראלים (4 ילדים) נהרגו כתוצאה מן העימות הישראלי-פלסטיני.
- 767 פלסטינים (181 ילדים) ו- 103 ישראלים (5 ילדים) נפצעו כתוצאה מן העימות הישראלי-פלסטיני.
- 92% ממקרי המוות בקרב הפלסטינים נובעים ישירות מהעימות ו- 68% מפגיעות בקרב פלסטינים הנובעות ישירות מהסכסוך, אירעו ברצועת עזה.

2. רצועת עזה

- **הגבלות על יבוא דלק** – על אף שצינורות הדלק של נחל עוז פתוחים במשך חמישה ימים בשבוע כמעט, אספקת הדלק לרצועת עזה ממשיכה להיות מוגבלת ל- 10,000 ליטר בנזין ביום ו- 100,000 ליטר דיזל ביום. בפברואר, 2008, התירה ישראל את העברתם של כ- 70,000 ליטר דלק ו- 700,000 ליטר דיזל בשבוע לרצועת עזה. כמות זו מהווה רק 27% ו- 30% מן הצריכה השבועית המוערכת של הרצועה. משום שמקורות הדלק מוגבלים, החליט איגוד בעלי תחנות הדלק להגביל את התדלוק ל- 50 – 100 ש"ח לרכב.
- רשויות התברואה **עדיין מזרימות לים 60,000 מטרים מעוקבים של שפכים** (20,000 מטרים מעוקבים מתוכם גולמיים ו- 40,000 מטרים מעוקבים מטוהרים חלקית) כתוצאה מחוסר בדלק, חשמל וחלפים.
- בפברואר, 2008 המשיכה ממשלת ישראל להגביל את צריכת הדלק להפקת חשמל ברצועה ל- 2.2 מיליון ליטרים בשבוע בלבד, ואפשרה למפעל לייצר רק 55 מגה-ואט של חשמל שהם פחות מ-70% מיכולתו המלאה. בנוסף, באותו חודש, **המשיכה ישראל להפחית את כמות החשמל** שהיא מספקת ישירות לרצועת עזה ב- 0.5 מגה-ואט. במהלך פברואר, 2008, הורגשו הפסקות חשמל של שמונה שעות ביום בכל מקום ברצועה, מלבד רפיח. מזג האוויר המתון הוביל להפחתת הפסקות החשמל ל- 2-3 שעות ביום, אך הפסקות החשמל גברו שוב לכ- 8 שעות ביום כאשר הצריכה עלתה בעת גל חום.

המשרד לתיאום עניינים הומניטאריים של האו"ם - OCHA

- **מעבר ארז עודנו סגור** בפני פלסטינים מלבד מקרים רפואיים וסוחרים בתיאום מראש. **מעבר רפיח** היה פתוח בין ה-2 ל-12 במרץ והותר מעברם של 257 חולים לבתי חולים במצרים, ובהם אלו שנפצעו במהלך העימותים האחרונים. ב-5 במרץ, 2008 היה המעבר פתוח בשני הכיוונים והותר מעברם של 55 חולים אל מחוץ לעזה ול-200 אנשים אשר נתקעו באל-עריש להיכנס לעזה. **מעבר קרני**, נקודת המעבר היחידה בעזה בעלת התשתית המתאימה לטיפול יעיל והולם בסחורות גדולות, נותר סגור מאז יוני, 2007. **פתיחתו של מעבר קרני והסרת החרם הישראלי על הייצוא מעזה הכרחיים** להחייאת הכלכלה ושיפור במצב הכלכלי וההומניטארי.
- תעשיית הדייג של עזה המעסיקה כ-5,000 פלסטינים ברצועה עומדת בפני **קשיים משמעותיים בשל הגבלות גישה** (המוטלות על ידי ישראל מאז שנת 2001) **ולאחרונה גם בשל מחסור חמור בדלק**.² אי לכך, מאז ינואר, 2008, התקיימו 63% פחות מסעות דייג בהשוואה לשנה הקודמת. סביר שלמצב זה תהיה השפעה שלילית על דיג הסרדינים העתיד להתחיל ב-3 באפריל.³

3. הגדה המערבית

- ההגבלות על תנועת פלסטינים **ממשיכות להתרחב**: החל מה-19 בפברואר, 2008 היו 580 מכשולים שחסמו את תנועת הפלסטינים בגדה המערבית,⁴ בהשוואה ל-472 (ממוצע חודשי) בשנת 2005, 518 ב-2006 ו-552 ב-2007.
- הייתה עלייה ברורה **בהריסת בתים ועקירה ממקומות מגורים הנובעת מכך**, במהלך החודשיים האחרונים: בחודשים ינואר-פברואר, 2008, נהרסו 111 מבנים (51 מבני מגורים) וכתוצאה מכך נעקרו 381 פלסטינים מבתיהם.⁵ הריסות מבנים אלה מעכבות את התפתחות הפלסטינים ואת ההרחבה הטבעית של אזורים מאוכלסים פלסטינים.
- הענף החקלאי, בעיקר תלויי-העדרים, **נפגע קשות כתוצאה מן התנודות במזג האוויר** (בצורת וקרה) **זאת בשילוב עם משטר הסגרים הכפוי**, הכולל בין היתר, מחסומים, חסימות דרכים, הגבלות גיל על תנועת פלסטינים והגדר.
- בחודשים האחרונים, אישרה ממשלת ישראל **את בנייתן של מאות יחידות דיור נוספות בהתנחלויות ישראליות** בשטח הפלסטיני הכבוש, רובן במזרח ירושלים ובהתנחלויות הסובבות. 38.3% משטחי הגדה המערבית תפוסים על ידי התנחלויות ישראליות, מאחזים, 'שטחים סגורים' ממערב לגדר, שטחים צבאיים סגורים, שטחים שהוכרזו על ידי ישראל כשמורות טבע או תשתיות ישראליות אחרות.
- **בניית הגדר ממשיכה**. הושלמה בנייתם של כ-57% מתוואי הגדר (723 ק"מ). כשתושלם הבנייה, כ-9.5% משטחי הגדה המערבית, ובכללם מזרח ירושלים, יבודדו בגלל הגדר. יותר מ-

סיוע הומניטארי:

כשני מיליון פלסטינים בשטח הפלסטיני הכבוש מקבלים סיוע מסוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים של האו"ם (UNRWA) ומתכנית המזון העולמית של האו"ם (WFP).

בשלב זה, מקבלים 80% מתושבי עזה צורה מסוימת של סיוע.

לפי סקר שנערך במאי, 2007, יותר מ- 70% מן הפלסטינים הרגישו שהם זקוקים לסיוע הומניטארי, 49% הצהירו כי חשיבות הסיוע בחייהם עלתה במהלך ששת החודשים האחרונים.⁶

הפנייה המשולבת לגיוס תרומות (CAP) לשנת 2008:

סך הדרישה הכלכלית בהתאם לפנייה המשולבת לגיוס תרומות לשנת 2008 היא 461 מיליון דולר ארה"ב, מתוכם גויסו 1.3% החל מה- 18 במרץ, 2008. לתחום ההגנה הוקצו 12%, לתחום המזון הוקצה 1% ולתחום השיקום הכלכלי 2% (תחום זה עדיין מהווה את התחום הגדול ביותר בעל דרישות כלכליות של כ- 158 מיליון דולר ארה"ב). לתחומי החקלאות, המים והתברואה מוקצה 1% לכל אחד. עבור כל התחומים האחרים עדיין לא גויסו כספים.

נספח: מגמות עיקריות - 13 שבועות לפני ואחרי נובמבר, 2007

עלייה בשעות עוצר בגדה המערבית

27/11 – 29/08 = 445 שעות עוצר (ממוצע שבועי = 34)

26/02 – 28/11 = 543 שעות עוצר (ממוצע שבועי = 42)

עלייה בסריקות ובמעצרים/ מאסרים בגדה המערבית

27/11 – 29/08 = 1125 פעולות חיפוש ו- 1062 מעצרים (ממוצע שבועי 86 חיפושים ו- 82 מעצרים)

26/02 – 28/11 = 1140 פעולות חיפוש ו- 1160 מעצרים (ממוצע שבועי 88 חיפושים ו- 89 מעצרים)

עלייה בהריסות מבנים ועקירות הנובעות מכך בגדה המערבית

27/11 – 29/08 = 65 מבנים נהרסו ו- 332 נעקרו מבתיהם

26/02 – 28/11 = 111 מבנים נהרסו ו- 381 איש נעקרו מבתיהם

עלייה במעצרים/ מאסרים ברצועת עזה

27/11 – 29/08 = 21 פעולות חיפוש ו- 274 מעצרים

26/02 – 28/11 = 21 פעולות חיפוש ו- 354 מעצרים

עלייה במספר הנפגעים כתוצאה מפעילות מבצעית ישראלית ברצועת עזה

27/11 – 29/08 = 79 הרוגים פלסטינאים (כולל 9 ילדים) ו- 170 פלסטינאים פצועים (כולל 12 ילדים)

26/02 – 28/11 = 177 הרוגים פלסטינאים (כולל 5 ילדים) ו- 336 פלסטינאים פצועים (כולל 31 ילדים)

עלייה בירי רקטות ופצצות מרגמה לעבר ישראל

27/11 – 29/08 = 267 טילים ו- 350 רקטות

27/11 – 29/08 = 629 טילים ו- 696 רקטות

ירידה קלה בנפגעים כתוצאה מפעילות מבצעית ישראלית בגדה המערבית

27/11 – 29/08 = 18 הרוגים פלסטינאים (כולל 4 ילדים) ו- 246 פלסטינאים פצועים (כולל 79 ילדים)

26/02 – 28/11 = 16 הרוגים פלסטינאים (כולל 2 ילדים) ו- 236 פלסטינאים פצועים (כולל 56 ילדים)

המשרד לתיאום עניינים הומניטאריים של האו"ם - OCHA

-
- ¹ 29 באוגוסט, 2007 – 27 בנובמבר, 2007 לעומת 28 בנובמבר, 2007 – 26 בפברואר, 2008.
- ² לדייגי עזה מותר לדוג רק במים רדודים, במרחק 6 מיילים ימיים (nm) מהחוף, בניגוד ל- 20 מיילים ימיים (nm) שהתבקשו בהסכמי הביניים בשנת 1995.
- ³ למידע נוסף על אודות עונת הסרדינים של שנת 2007, ראה: OCHA Special Focus: Gaza Fishing – An Industry in Danger, April, 2007.
- ⁴ נתון זה כולל 87 מחסומים מאוישים בתוך שטחי הגדה המערבית, אך אינו כולל 8 נקודות מעבר גבול המוצבות על הקו הירוק.
- ⁵ נתון זה כולל 19 מבנים שנהרסו בידי הפלסטינים עצמם לאחר שצה"ל הכריח אותם לעשות כן, ומבנה אחד שנהרס על ידי צה"ל והוכרז כבלתי ראוי למגורים.
- ⁶ University Institute for Development Studies (Institute Universitaire d'études du Développement [IUED] Poll No.11 (unpublished) May, 2007.